

Rullering av kommuneplanens samfunnsdel 2013 – 2025

**PLAN FOR INFORMASJON OG MEDVIRKNING I
KOMMUNEPLANRULLERINGEN**

INNHold

1. HVORFOR MEDVIRKNING?
2. HVA ER KOMMUNEPLANEN OG KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL?
3. OPPLGG FOR MEDVIRKNING
 - 3.1 INTERNETT
 - 3.2 LOKALAVISEN
 - 3.3 BARN OG UGDOM
 - 3.4 NÆRINGSLIVET
 - 3.5 MØTER MED KOMMUNALE RÅD
 - 3.6 MØTER MED FRIVILLIGE LAG OG FORENINGER
 - 3.7 POLITISKE MØTER
 - 3.8 HØRING
 - 3.9 KORTVERSJON AV KOMMUNEPLANEN

1. Hvorfor medvirkning fra innbyggere?

Kommuneplanen er kommunestyrets viktigste styringsdokument og legger premissene for hvordan Stange kommune skal utvikle seg de neste 12 årene. Samfunnsdelen får dermed konsekvenser for kommunens innbyggere og derfor ønsker Stange kommune å arbeide for en *aktiv* medvirkning i planfasen. Politikerne har allerede valgt ut hvilke områder som vil bli prioritert i samfunnsdelen:

1. *Barnehage, skole og utdanning*
2. *Folkehelse*
3. *Infrastruktur*
4. *Bolyst/attraktivitet.*

Medvirkningen vil dermed konsentrere seg inn mot disse fokusområdene. Medvirkning er et viktig verktøy for å legge til rette for ønsket samfunnsutvikling. Gjennom medvirkningsprosessen ønsker vi å få inn kunnskap så vel som innspill om behov og mangler, samtidig som vi ønsker å få til en bred forankring av kommuneplanens samfunnsdel. Det er i kommuneplanen kommunens *mål* og *strategier* for den fremtidige utviklingen skal diskuteres, og vi ønsker debatten velkommen.

2. Hva er kommuneplanen?

Kommuneplanen er kommunens viktigste overordnede styringsdokument. Kommuneplanen består av en retningsgivende samfunnsdel og en juridisk bindende arealdel. Hovedhensikten med samfunnsdelen er å sikre bedre og mer helhetlig planlegging for en bærekraftig samfunnsutvikling. Samfunnsdelen skal videre danne grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen og samtidig si noe om hvordan kommunens egne mål og visjoner skal implementeres i den kommunale virksomheten. Når samfunnsdelen står klar vil den:

- gi *politikere* noe å styre etter
- gi *virksomhetene* forutsigbarhet for driften av kommunens tjenester og innsatsområder
- gi *innbyggere* forutsigbarhet i forhold til hvor kommunen er på vei, hva dens visjon og mål er.

Arealdelen blir det kartmessige bilde av prioriteringene i samfunnsdelen, og viser hvilke områder kommunen har tenkt å legge til rette for boligbygging, skole – og barnehager, og næringsvirksomhet.

3. Opplegg for medvirkning

Som det fremkommer av planprogrammet skal kommunens driftsutvalg og planutvalg, fungere som komiteer i det pågående kommuneplanarbeidet. Planutvalget vil jobbe med fokusområdene infrastruktur og bolyst/attraktivitet, mens driftsutvalget får ansvar for fokusområdene oppvekst og folkehelse. Begge komiteene vil jobbe med ambisjonsnivået for befolkningsvekst, samt kommunens visjon og hovedmål. I tillegg til politikere skal det kjøres en bred involvering i kommuneplanarbeidet. Rådmannen legger opp til kontinuerlig dialog og informasjon for *virksomhetene* i Stange. Samtidig vil de *tillitsvalgte* – gjennom

rådmannens informasjons – og dialogmøte – orienteres jevnlig i forhold til planarbeidet, prosessen og relevante problemstillinger i kommuneplanarbeidet. Under følger en beskrivelse av de tiltakene som Stange kommune ønsker å iverksette for å øke *engasjementet* og *informasjonen* vedrørende arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel.

3.1. Internett

Internett er en viktig kilde til informasjon, og mye av informasjonen rundt planarbeidet vedrørende kommuneplanens samfunnsdel vil legges ut på kommunens hjemmeside. Det vil opprettes en egen fane ”kommuneplanens samfunnsdel” hvor all oppdatert og relevant informasjon vedrørende planarbeidet legges ut. I tillegg vil kommunen bruke Facebook som en kanal hvor informasjon kan legges ut og spres.

Tema	Alle fokusområdene
Hensikt	Oppdatert og tilgjengelig informasjon gjennom hele planprosessen.
Når	Gjennom hele kommuneplanarbeidet
Hvem	Administrasjonen

3.2. Lokalavisen

Administrasjonen og politikerne vil aktivt bruke lokalavisen under arbeidet med samfunnsdelen, både for å informere om arbeidet, men også for å skape engasjement. Avisen er en viktig kanal for å nå ut til innbyggerne. Politikerne vil skrive debattartikler i lokalavisen om de fire fokusområdene i samfunnsdelen og på denne måten holde engasjementet opp gjennom hele kommuneplanarbeidet.

Tema	Alle fokusområdene tas opp til debatt
Hensikt	Bidra til ytterligere engasjement og bred deltakelse gjennom hele kommuneplanarbeidet. Engasjere politikere og skape eierskap både for plan og prosess.
Når	Gjennom hele kommuneplanarbeidet
Hvem	Politikere fra alle partier

3.3. Barn og ungdom

Å få til en dialog med barn og unge blir en viktig del av kommuneplanarbeidet. Disse sitter på verdifull kunnskap. Planprogrammet tok opp følgende spørsmål: Hvordan kan vi skape en kultur for læring? Hvordan skal vi få ned frafall i videregående skole? Hvordan kan vi heve nivået i skolen? Hvordan skape attraktive lokalsamfunn? Hva forbinder dere med bolyst? For å få svar på disse skal vi:

1. Gjennom møter i skolemiljøutvalget og kommunalt foreldreutvalg la barn og unge diskutere relevante problemstillinger i samfunnsdelen. Dette vil gjennomføres ved alle ungdomsskolene. Det vil bli opprettet en kontaktperson i skolemiljøutvalget som kan holde utvalget orientert underveis i prosessen etter hvert som innspillene bearbeides inn i planen.
2. Problemstillingene tas inn i barn og unges kommunestyre (BUK) for videre drøfting.

3. Det skal kjøres digitalt barnetråkk i Stange ungdomsskolekrets, som innebærer 5. og 6. trinn på barneskolene Tangen, Stange og Espa, samt 9. trinn på Stange ungdomsskole.

Tema	Alle fokusområdene tas opp til debatt
Hensikt	Tilrettelegge for at barn og unge blir hørt i kommuneplanarbeidet, samt bidra til å redusere terskelen for deltakelse, bidra til økt kunnskap
Når	Mars 2013, digitalt barnetråkk mai/juni 2013
Hvem	Administrasjonen i samarbeid med skolene

3.4. Næringslivet

Næringslivet i kommunen er en viktig ressurs for å skape en levende kommune, særlig landbruket. Samtidig vet næringslivet hva de ønsker av kommunen, og kan gi innspill på hva kommunen kan gjøre for å legge til rette for en aktiv næringspolitikk. Det vil arrangeres møter med næringslivet i en god atmosfære. Relevante problemstillinger vil være: hvordan kan vi best utnytte storsamfunnets investeringer på veg og bane? Hvordan kan kommunen legge til rette for økt næringsetablering? Hvilken type næring bør kommunen arbeide for å tiltrekke seg? Finnes det enkelte områder som er bedre egnet enn andre for ulike typer næring? Hamarregionen utvikling (HrU) blir en sentral aktør i dette arbeidet.

Tema	Infrastruktur, bolyst/attraktivitet
Hensikt	Å komme i dialog med næringslivet i kommunen, skape et eierforhold til planen, få gode innspill og ikke minst kunnskap som gir et bedre grunnlag for politikktutforming/tjenesteutforming – næringslivsetaten.
Når	Mars 2013
Hvem	Hamarregionen utvikling i samarbeid med politikere

3.5. Møte med eldrerådet, internasjonalt råd og rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne

Stange ønsker så langt det lar seg gjøre å nyttiggjøre seg de arenaene som allerede finnes i kommunen. Stangesokningene blir eldre, hvilke strukturelle endringer kan det være relevant å se på i denne sammenhengen? Hvilket handlingsrom gir samhandlingsreformen oss? Hvordan kan vi best utnytte de teknologiske framstegene på velferdsteknologien? Hvilken ressurs kan morgendagen eldre være? Her kan *eldrerådet* bidra til en god diskusjon. Hvordan kan vi legge til rette for et universelt utformet samfunn? Her blir *rådet* for mennesker med nedsatt funksjonsevne en viktig ressurs. Forskningen viser også at majoriteten av veksten i befolkningen vil være utenlandsk arbeidskraft. Hvordan skal vi integrere nye innflyttere – fra inn og utland? Hvordan skal vi få innbyggere som bor midlertidig i kommunen til å bli boende? Her vil blant annet *internasjonalt råd* kunne bidra med gode innspill.

Tema	Primært bolyst/attraktivitet, infrastruktur, folkehelse
Hensikt	Fange opp særskilte grupper i samfunnet, skape eierskap til plan og prosess
Når	April-mai 2013
Hvem	Administrasjonen

3.6.Møte med frivillige lag og foreninger

Frivilligheten betyr mye for den lokale samfunnsutviklingen og er en stor ressurs for kommunen. I likhet med næringslivet, barn og unge som eldre, sitter disse på kunnskap som vil være relevant for kommuneplanens samfunnsdel. Derfor blir det viktig å komme i kontakt med lag og foreninger for å høre hva de tenker både om bolyst/attraktivitet, frivilligheten i et folkehelseperspektiv m.m. Det vil sendes invitasjon til alle ledere for lag og foreninger i kommunen for å komme og snakke med politikere.

Tema	Primært bolyst/attraktivitet, infrastruktur, folkehelse
Hensikt	Å komme i dialog med lag og foreninger, få gode innspill, skape et eierforhold til planen, samt kunnskap
Når	Mai - juni 2013
Hvem	Politikere

3.7.Politiske møter

Som nevnt innledningsvis skal kommunens driftsutvalg og planutvalg, fungere som komiteer i det pågående kommuneplanarbeidet. Planutvalget vil jobbe med fokusområdene infrastruktur og bolyst/attraktivitet, mens driftsutvalget får ansvar for fokusområdene oppvekst og folkehelse. Begge komiteene vil jobbe med ambisjonsnivået for befolkningsvekst, samt kommunens visjon og hovedmål. Komiteene står fritt til å organisere arbeidet slik de ønsker.

Tema	Alle fokusområdene vil utredes i komiteene
Hensikt	Å la politikere diskutere mål og visjon for kommune både som samfunn og organisasjon. Skape eierskap til planen. Få til gode mål og strategier innenfor hvert fokusområde – handlingsprogram som følger samfunnsplanen. Synliggjøre konsekvenser av ulike valg.
Når	Mars - august 2013
Hvem	Politikere

3.8.Høring

Etter medvirkningsfasen, og når innspill har blitt tatt med inn i planutkastet, vil kommuneplanens samfunnsdel legges ut på offentlig ettersyn i 6 uker. Dette er siste mulighet for å påvirke planforslaget til kommuneplanens samfunnsdel.

Tema	Hele planen
Hensikt	Informere innbyggerne om siste mulighet til å gi innspill til kommuneplanens samfunnsdel.
Når	Desember 2013 – januar 2014
Hvem	Administrasjonen og politikere

3.9.Kortversjon av kommuneplanen

Et sammendrag av den endelige kommuneplanen sendes ut til innbyggerne i form av et bilag via Stangeavisa (når disse har fulldistribusjon i kommunen) og internett.

Tema	Vedtatt plan distribueres
Hensikt	Informere innbyggerne om resultatet av det arbeidet som har blitt gjort
Når	April - mai 2014
Hvem	Administrasjonen